

Nr 11.

Av herr **Carlström m. fl.**, om anslag till stödjande av hästaveln inom Norrbottens län.

Enligt 1932 års jordbruksräkning utgjorde antalet hästar inom Norrbottens län 12,133 st., därav 11,751 i åldern 3 år och däröver samt 382 unghästar och föl. För att underhålla häststammen vid ungefär samma numerär erfordras ett tillskott av c:a 700 st. föl per år, under förutsättning att hästbeståndet har en normal genomsnittsålder. Enligt jordbruksräkningen fanns emellertid under år 1932 inom länet endast 141 st. föl, således endast omkring 20 % av det erforderliga antalet. Vidare gav 1932 års jordbruksräkning vid handen, att av hästantalet inom länet utgjordes ej mindre än 3,708 stycken av vallacker och ston över 16 års ålder. Härav framgår, att ej mindre än 31.5 % av antalet hästar över 3 års ålder utgöres av tämligen överåriga individer.

Denna ogynnsamma åldersfördelning inom länets hästbestånd har framför allt sin orsak däri, att under kriget hästuppfödningen inom länet till följd av de höga priserna varit tämligen allmän för att efter 1920, då priserna föllo, falla tillbaks till en produktion av emellan 100 och 200 föl per år. Vid denna siffra har redan produktionen hållit sig till och med år 1933, varefter den ökat så småningom. Att döma av betäckningssiffrorna för inom länet stationerade hingstar under år 1937 skulle antalet under år 1938 komma att stiga till mellan 400 och 500 st. Även med denna ökning av antalet föl kommer produktionen dock inte upp i mer än c:a 2/3 av den för länet erforderliga, med hänsyn tagen till en normal rekrytering av häststammen. Med tanke på den oproportionellt höga procenten äldre hästar, som inrymmer i länets hästbestånd, torde det emellertid vara nödvändigt att räkna med en högre rekryteringsprocent än den normala. De hästar, som producerades under kriget, äro nu alla i det närmaste utslitna, och då rekryteringen under denna tid genom eget pålägg endast skett med c:a 20 % av behovet och det resterande fyllts genom inköp till länet av äldre hästar, torde man kunna utgå ifrån, att den ogynnsamma åldersfördelningen inom länets hästbestånd ej har förbättrats sedan 1932 års jordbruksräkning.

Den oerhörda import av hästar till länet, som föranletts av ovannämnda missförhållanden, har otvivelaktigt på ett betänkligt sätt undergrävt jordbrukarnas ekonomi. Särskilt under de senaste åren, med god tillgång på skogskörslor, hava inköpen av hästar till länet tagit en omfattning, som otvi-

velaktigt för lång tid framåt kommer att påverka jordbrukarnas ekonomiska förhållanden. Då därtill kommer, att det inköpta hästmaterialet i stor utsträckning icke är lämpligt för här rådande förhållanden, blir situationen än mer bekymmersam. De under gynnsammare klimat och med bättre tillgång till kärnfoder uppfödda hästarna — företrädesvis av ardenerras — stå ofta inte ut med de förhållanden, varunder de här få utföra sitt arbete. Följden blir, att deras livslängd blir synnerligen kort och amorteringskostnaden per år för hög.

Det synes därför vara av utomordentlig vikt, att åtgärder vidtagas för stödjande av hästsaveln inom länet. En ökad uppfödning av Nordsvenska hästar inom länet åstadkommer ej blott ett för förhållandena lämpligt hästmateriäl, utan torde även hava en utomordentlig betydelse ur — synpunkten ekonomisk försvarssberedskap.

Otvivelaktigt bör det därför vara ett betydande intresse för statsmakterna att tillse, att hästaveln i denna gränssort erhåller ett kraftigt ekonomiskt stöd.

Med de priser, som goda beskällare av nordsvensk ras för närvarande betinga, är det otänkbart, att enskilda jordbrukare av den storleksklass, som förefinnes inom Norrbotten, skola taga risken för sådana inköp. Hingsthållningen synes därför böra övertagas av hästavelsföreningar, men även för sådana är risken vid inköp av dyrbara beskällare givetvis betydande. Ett kraftigt statligt stöd för bildande och upprätthållande av hästavelsföreningar synes därför vara ett oeftergivligt villkor för hästavelns utveckling inom länet.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att för ett vart av de närmaste kommande fem budgetåren åt Norrbottens läns hushållningssällskap anvisa 10,000 kronor för stödjande av hästaveln inom länet, företrädesvis till understöd åt hästavelsföreningar.

Stockholm den 15 januari 1938.

C. Fr. Carlström.

P. Sandström.

O. Bergqvist.

D. Hansén.